

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdivásárhely, 1905. Szeptember 14.

Csütörtök.

XXIV. évfolyam. 74. szám.

Felelős szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó laptulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 korona. Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények, Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési pénzek Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájába küldendők.

Hirdetmények díja:
4 hasábos petítorérra, vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos és árverési hirdetések külön díjtétellel szorít.
Nyílt ér. sora 30 fillér.
A hirdetmények s. nyílt erek díja előre fizetendő.

A kisipar jövőjéről.

Szabadkán összegyülekeztek az ország iparosai és ujra megnyilatkoztak az önálló vámterület mellett. Kimondották, hogy csak önálló vámterületen képzelhető egészségesebb ipari fellendülés, csak önálló vámterületen nyerheti vissza régi erejét a kisipar, mely nagyrészt már elpusztult hazánkban.

Vizet hordanánk a Dunába, ha a magunk részéről is bizonyítani akarnók, mennyire igaz, hogy mindaddig nem lesz igazi ipar az országban, amíg meg nem szününk Ausztria gyarmata lenni és át nem megyünk a közös vámterületről az önállóra. Az sem szorul újabb bizonyításra, hogy a kisiparra is jótékony hatással lesz az önálló gazdasági berendezkedés.

Hozzáteszszük azonban teljes őszinteséggel, hogy a szabadkai kongresszus határozata, amennyiben a kisiparra vonatkozik, bennünket ki nem elégít. Meggyőződésünk szerint ugyanis megfelelkezett a kongresszus először arról: mi történjék a kisiparral addig is, míg az önálló vámterület ideje elérkezik, továbbá arról: elegendő védelmet nyújt-e az önálló vámterület a kisiparnak?

Ami az utóbbi kérdést illeti, ne ringassuk magunkat illúziókban. Igaz, hogy a fokozott vámvédelem kedvező vissza-

hatással lesz az iparra. Távolság fogja tartani a külföldi versenyt úgy, hogy az iparos magasabb árakat fog elérni. De a kisiparos még így is hátrányban lesz, mert őt elsősorban a gyáros, a nagybani termelő szorítja, aki olcsóbban, egyenletebben képes termelni és bítelezni is tud. A helyzet egyszerűen az lesz, hogy a kisiparost nem a német, nem az osztrák vagy angol gyáros fogja fölfalni, hanem a magyar.

Azon kell tehát segíteni majd, hogy ez be ne következhesse. Hogy a tőkés termelő, mint a cápa az apró halakat, le ne nyelhesse a kisiparosokat. Ez pedig csak úgy lehetséges, ha az állam megfelelő intézkedésekkel magát a kisiparost is tőkessé teszi. Hadd élvezzék a kisiparos is a nagybani termelés előnyeit, hadd élvezzék a kisiparos is a vámvédelem áldásait. Hadd legyen ő is versenyképes a mamutok merakodása piacán.

Látjuk a gunyos mosolyt: talán csak nem kívánjuk, hogy az állam egyszerűen ajándékozzon pénzeket a kisiparosnak? Valóban, ilyen naivak nem vagyunk. De kívánjuk igenis, hogy alkalmazza az állam a szövetkezés jótékonyosságát a kisiparosokra is. Szerezzen kisiparosoknak olcsó hitelt. Sorakoztassa a sok apró gazdasági egzisztenciát egymás mellé, hogy a sok apróból, mely nem volt versenyképes,

váljék itt is, ott is: egy erős, melynek legven ereje versenyezni, mivel rendelkezik azokkal az anyagi eszközökkel, mint a hatalmas versenytárs. Ahol pedig a sok apró egzisztencia együttvéve sem tudna egy erőset létrehozni, kívánjuk igenis, hogy ott álljon elő az állam a maga támogatásával közvetlenül. Ha tud az állam a mezőgazdaság kisembereinek tetemes összegeket juttatni olcsó vagy kamatmentes kölcsön alakjában, legyen lelke a kisiparon is segíteni.

Azonban nem ez az egyetlen intézkedés, amelyet meg kell csinálni már most, még az önálló vámterület életbe lépése előtt. Csökkenteni kell a kisember terheit s ami fő: emelni kell termelése színvonalát. Az a kisiparos, aki csak tucatmunkára képes, se most, sem önálló vámterületen igazán nem fog tudni boldogulni. Kell tehát, hogy nagyarányú komoly akció induljon meg, hogy kézműiparunk művészi irányban fejlődjék. Verhetetlen az a kisiparos még a trösztök millióival vagy milliárdjaival szemben is, amelyik egyéni izléssel, művészi érzékkel készíti a maga árkezeit, amire a gyári termelés nem képes.

Mindezeket nem találjuk a szabadkai határozatban, azért, ismételjük, hogy az bennünket ki nem elégít. Mindaddig, míg erre az általunk jelzett útra, a nagyarányú

TÁRGA.

Sztubnyán.

Irt: Vértessy Gyula.

I.

Gyógyulást, jó kedvet kerestem
S fájdalmat, gyízst találtam;
Ugy járok e csodás erdőben,
Mint a halottas házban.

Itt van valakinek emléke
Bus ravatalra téve —
És zengi a gyász dallat fölötté
Fenyvesek zugó mélye . . .

II.

Nyár vége s ime nyíló
Kis ibolyára lettem
A zordon fenyvesekben.

Halovány, sápadt jószág,
Se illata, se színe;
Mint lány, kinek nincs szíve.

Mintha szerelmed látnám,
Én sápadó virágom
Én kialudt világom!

Az is nyár végén nyílt ki,
A sötét fenyvesekben:
Borongó, bus lelkedben . . .

III.

Csodaszép fenyvesek között
Szomorúan kelek, járok!
Tudom, hogy nem jön senkisé
S valakit mégis várok.

Valakit, kit most odalenn
Partján az Adriának,
Hódolók raja vesz körül —
S kit bálványként imádnak.

Azt várom egyre én ide,
Ó meg odavár engem —
S nem sejtí róltunk senki, hogy
Halálunk mind a ketten.

IV.

Emlékezem itt minden fára,
Virágra, rétre, gyeprre —
S az ismerős utakon mintha
Virág, fa kérdegetne:

„Hol hagyta azt a barna lánykát
Ki máskor itt járt véled —
Ki tündérünk volt minékünk
És mindened volt nekéd?”

Az ő számára őriztük meg
Illatunk és virágunk —
És addig az őz ránk sem szállhat,
A míg őt itt nem látjuk . . .”

V.

Kérdezek busan, résztvevőn s mig
Könyező szemem nézik,
Nem várnak már feleletet sem,
Némaságom megértik.

VI.

Egy kis halottra lettem
Az erdő rejtekén,
Megástam sírját s aztán
Beléje fektetém.

A kis halott madárka
Azóta megpihent,
Alhatja örök álmát,
Nem bántja semmi sem.

Igy lelek emlékedre
Majd minden fá alatt
S alig győzöm temetni
Sok, sok halottamat.

VI.

Mintha templomban járnék
Zöld boltívek alatt,
Melyek alig eresztik
At a na, sugarát!

állami segítő akció útjára nem terelődik a kisipar dolga, a bajokon nem segítünk. De segíteni kell. Még pedig alaposan, sürgősen, mert különben teljesen elpusztul kisiparos-osztályunk, a magyar nemzeti államnak egyik legmegbízhatóbb oszlopa.

„A. P.”

A válság.

A korona még mindig nem határozott arról, vajjon elfogadja-e Fejérváry Géza bárónak a kibontakozásra vonatkozó előterjesztéseit. Ezt jelentik félhivatosan, mint negatív eredményét annak a kihallgatásnak, a melyen a Bécsbe visszatért király vasárnap délután két órakor a magyar miniszterelnökök fogadta.

Ez audencia előtt a délelőtti folyamán Goluchowski gróf közös külügyminiszter és Gautsch báró miniszterelnök járult a királyhoz. Fejérváry báró kihallgatása után pedig, délután félhét óráig Fejérváry Géza báró magyar, Gautsch báró osztrák miniszterelnök és Goluchowski gróf közös külügyminiszter részvételével közös miniszteri értekezlet volt, mely az ideiglenes miniszterelnök előterjesztéseivel volt kapcsolatban.

A korona végleges döntése sokáig már nem várható magára és szeptember 15-ikéig, a képviselőház összehívulásának napjáig okvetlenül meg kell történnie. Erre való tekintettel Fejérváry Géza báró miniszterelnök kedden ismét Bécsbe utazott és újból a király elé járult, hogy tudomásul vegye a korona elhatározását, mely bizonyára döntő hatással lesz a politikai események alakulására.

Nem lehetetlen, hogy mire a képviselőház összeül, ismét kormányválság közepezt lesz az ország.

A miniszterelnök vasárnapi audienciáján az történt, hogy a király teljesen nem járult hozzá ahhoz a kibontakozási programhoz, melyet Fejérváry Géza báró elébe terjesztett. Ő felsége, nem hagyta jóvá azt az álláspontot, melyre a Fejérváry-kormány különösen programjának főkérdésében, az általános választói jog dolgában helyezkedett. Fejérváry báró, miniszterterjesztései elé terjesztette ezt a kérdést. E tanácskozás eredményeként pedig hétfőn délután azt az elhatározást vitte Bécsbe, hogy a kabinet ragaszkodik programjához és annak sarkiteléhez: az általános titkos választói joghoz.

A minisztertanács e határozatát még az értekezleten jegyzőkönyvbe foglalták, azt a kabinet valamennyi tagja aláírta s Fejérváry Géza báró magával vitte, hogy a király elé terjeszesse.

A demissziót kérő okmányt nem állították ki. E szerint ezt, a mennyiben a király a kormány ál-

laspontját nem fogadná el, a miniszterelnök csak később nyújtja be. A fölmentési kérelem azonban azonnal megtörténik és pedig előszóval, mielőtt a korona a kormányelnök előterjesztését kifejezetten nem teszi magáévá.

A Székely Szövetség közgyűléséből.

— Kardhordó László tanár előadói javaslata a sepsiszentgyörgyi tanítóképző ügyében. —

Többször szólunk már lapunkban a sepsiszentgyörgyi állami tanítóképző állapotáról, ami főképpen teljesen alkalmatlan elhelyezésében rejlik.

Ügyét tárgyalta a Székely Szövetség aug. 22-én Sepsiszentgyörgyön tartott közgyűlése is, az alábbi előadói javaslat nyomán:

Mélyen tisztelt közgyűlés!

Hazánk minden részében, lépten nyomon halljuk az elkeseredett panaszt, hogy pusztulunk, vesztünk, hogy a fajmagyarság úgy erkölcsileg, mint anyagiilag tönkre megy s számbelileg is — viszonyítva a nemzetiségekhez nem eléggé szaporodik.

Ha mélyrehatóbban kutatunk e szomorú jelenségek után, rájövünk, hogy ezeknek legnagyobb részben nem más az oka, mint az elhibázott családi nevelés, a nőnevelés fejletlensége.

Ezt tudva, mindenütt hangzatos szavakkal sürgetik a magasabb nőnevelést, rimutának a női nem ferdességeire, sa'yrikus vonásokkal esetelik a divathajhászó, pazar fény után kapkodó nővilág elkorcsosult szellemét, igen sokan — s talán helyesen — az általános elszegényedés és eladósodás egyik fő indító okát a nők utálagos pazarló hajlamában keresik.

Általános a panasz, hogy a gyermeknevelésnél nem teljesítik az anyák szent kötelességüket s így az előhaladott műveltséggel párhuzamos erős jellem napjainkban ritkábban találhatók.

Hova tovább hangosabban ostromolják a kormányt, hogy nemzeti célból a leendő honpolgárok jó nevelése érdekében adjon alkalmat a nőknek, hogy nevelői feladatunknak, e nagy horderejű kötelességünknek becsülettel megfelelhessenek.

Pedig ha valahol életkérdés a nőnevelés, a Székelyföldön az. A különféle elemek közösködő székelységnek úgy is igen sokat kell küzdenie, hogy az eredetiségét le ne vetkőzze.

A nyomasztó anyagi viszonyok miatt a vagyonatlan székelynek nagy erőfeszítésbe kerül magyar szellemét ápolni, fejleszteni.

Ilyen gondolatoktól voltak áthatva Sepsiszentgyörgy azon kiváló fiai, kik már ezelőtt 30 évvel fáradságtalanul küzdöttek tollal, szóval s ha kellett anyagi áldozatoktól sem riadva vissza, hogy a székelységnek magasabb nőnevelő intézetet szerezzenek.

Odaadó buzgalmaikat önzetlen tevékenységüket siker koronázta. Vármegyénk s városunk nemes áldozatkészsége folytán az államtól óvónő, később tanítóképző intézetet kaptunk.

Ha valahol, úgy itt, a mi körülményeink közt szükség van egy modern, a paedagogia minden követelményeinek megfelelő tanítóképzőre, mert ez hivatva van arra, hogy többi kultur intézményekkel karöltve irányadója, szíve lelke legyen a közművelődésnek. Egy hivatását cültudatosan betöltő tanítóképző a hid, mely összeköti az életet a népisksal és a családdal, a tanítóképezdék adják meg az irányt erre nézve a kilépő tanítónőknek. A tanítónőjelöltek az intézetben teszik magukévé a gyermeknevelésnek azon titkait, melyeket az életben künn, az iskolában, növendékeiknél gyakorlatban alkalmazhatnak.

Ha minden község egy-egy ily hivatásának élő, szerény munkás tanítónőt találhat, megtalálta az utat, melyen haladva, leányában értelmes, hü rendszertő és takarékos anyát adhat át a társadalomnak. Ilyen magas és nemes célért küzd a sepsiszentgyörgyi áll. elemi tanítóképző intézet is. Hogy azonban a kitűzött szent célt elérhesse, hivatását kifogástalanul betölthesse s a hozzáfűzött követelményeknek megfelelhessen, egyebek mellett még szükséges, hogy kedvező helyen, egészséges vidéken legyen elhelyezve és megfelelő épületekkel és helyiségekkel legyen ellátva. Sajnos, a mi intézetünk a székelyek egyetlen tanítóképzője, ilyenekkel nem rendelkezik s még ma, fennállásának 13-ik évében sincs megfelelő állandó otthona.

Mélyen tisztelt közgyűlés! Valóban elszomorító és szánalomra méltó ennek az intézetnek a mai állapota. Alkalmatlan helyen, rossz épületekben, a paedagogia legelemibb követelményeinek sem felel meg igazán csak tengődik ez az intézet.

A 195 növendék 4 ósdi, meglehetősen szűkös, istállókból átalakított egésszegtelen teremben tanul. Az internátus a „Régi bálház”-ban van elhelyezve s egy keskeny járda vezet a kopott, alacsony szobájú épülethez. A Gábor Áron téren kell napjában kótszer reggel és este a bevonuló növendékeknek keresztül vonulni. Ezt a teret fapiacnak használja a vásáros közönség, így különösen vásárok alkalmával ökrök, lovak és székerek sokasága között kell az utat a növendékeknek araszos sárban, mőternyi magasságú hóban, nem ritkán 30 fokos hidegben megtenni.

Az internátus tulzsufolt, sokkal több növendék van benne elhelyezve, mint a hálótermek képesek beférni. A hálótermek kicsinyek, csak 25 ágyat lehet bennük elhelyezni s azokis közvetlen egymás mellett vannak. Itt vannak a növendékek ruhazekrényei is s így, mikor a növendékek együtt

*Hűvös homály van itt is
S templomi méla csend —
Csupán csak egy név hangzik
Szívembe' odabent . . .*

VII.

*A te szép neved édes,
Azt hallom szüntelen
A neved, látod nem lett
En hozzám hűtelen.*

*Vagy talán te sem lettél —
S lát még szegény rabod?
Addig meg zálogul a
Neved nálam hagyod . . .*

Gondolatok a nőkről és a házasságról.

A házasság nem éri meg azt az árt, amibe kerül.

Szerelmes asszonytól mindent el lehet várni, szerelmes asszonyról mindent feltételezni.

A szerelmes lovagnak meg vannak mind az előnyei és hibái, amelyekben a férj szűkülködik.

Az asszony, aki igazán boldog, nem jár többé társaságba.

Rettenetes nap az a férjre amikor feleségének egy cselekedetére nem talál magyarázatot.

Megtörténik, hogy egy asszony, aki nem sokat törődött a külsőségekkel, hirtelen pazar fényt öltözkéivel. Ekkor már Minotauros a közelben ólálkodik.

Az asszony, akinek szeretője van, nagyon elnéző lesz.

A férjnek sohasem szabad elsőnek lennie az alvásban és sohasem utolsó az ébredésben.

Könnyebb szeretőnek lenni, mint férjnek, mert nehezebb mindennap szellemesnek lenni, mint időről-időre egy-egy sziporkát elröppenteni.

A házasság szakadatlan küzdelem egy szörnyeteg ellen, amely mindent elnyel és ez: a megszokás.

Tisztességes az az asszony, akit nem mernek kompromitálni.

Férjes nő, ha fogata van, tisztességes nő.

Ha a férjnek ötvenezer franknyi évi jövedelme van, felesége tisztességes asszony, mellékes, hogy a férj mily módon szerezte vagyonát.

A közönség nagylelkű, mindenkinek megbocsát, csak a lángelmének meg az asszonynak nem.

Az élvezet a természet megelégedésének jele. Ha boldogok vagyunk, jók vagyunk, de ha jók vagyunk, nem vagyunk egyuttal boldogok.

A férfiak megöregednek, de jók sohasem lesznek.

Inkább élvezem a rózsza szépséget, mint hogy gyökerét nagytővel vizsgáljam.

Nő és férfi közt barátság nem létezik. Szenvedély, ellenszenv, tisztület, szeretet lehetséges, barátság lehetetlen.

Kérdezni mindig lehet, válaszolni ritkán érdemes.

Azt a férfit szeretem, a kinek jövője van, és azt az asszonyt, aki múlttal bír.

Tuldivatosnak lenni igen veszedelmes, az ember hirtelen ó-divatu lehet.

Másokat megérteni könnyű, magunkat megérteni nehéz.

A szerelmes ember kezdetben magát csalja meg, a végén másokat. És ez az úgynevezett romantika.

vannak, alig lehet mozdulni. Arra sincs hely, hogy egy széklet be lehessen tonni s így a növénytelek kénytelenek azokat a ruhákat, melyeket egész nap magukon hordtak, az ágyon tartani. A hálótermekben kell a cipőket is tisztogatni, a levegő tele lesz porral, reggelre pedig a szűk, alacsony szobákban annyira elhasználódik, hogy szinte szédül az, ki kívülről megy be.

Nincs mosdószoza. A szűk hálószobákban, az éjjeli szekrényeken tartják a mosdóvizet s mert csak néhány ilyszekrényt lehet elhelyezni egymás után, nagy nehezen juthatnak a növendékek a mosakodáshoz. A szobákat szellőztetni alig lehet, lévén némelyiken csak egy ablak az is vasrácsal van ellátva. Ha véletlen szerencsétlenség folytán tűz ütne ki, ebből a szekrények, ágyak stb. által eltorlasztott tömkelegből éppen alig jönne ki valaki.

Felesleges mondanom, hogy ilyen körülmények között a legnagyobb ellenőrzés és utánjárás mellett sem lehet tisztaságot fenntartani.

Nincs fürdőszoza. Eddig a városba levő gőzfürdőbe vittük növendékeinket fürödni, de most, mert vize nincs, oda sem lehet s így bekövetkezett az az eset, hogy 10 hónapon keresztül nem fürdhettek.

Egyetlen betegszoba van, ennek az ajtaja is közvetlenül az udvarra nyílik. Szegény betegeknek semmi kényelmet nem biztosíthatunk, ha 3 nál több beteg van, nincs mód az elhelyezésükre, ily körülmények között a betegek okszerű ápolásáról és elköltetéséről szó sem lehet. Napközi otthonuk a növendékeknek nincs. reggeltől estig a tantermekben laknak. Minden tanterem az udvarra nyílik, tehát a szegény leányoknak bármire van szükségük, mindig a szabadba kell menniük s olyan zord időjárás mellett, milyen Háromszéken van, nem csoda, ha a benlakók állandóan hurutosak, köhögnek és a toruk fáj s nem csoda, ha a gyengébb szervezeteik nem tudnak ellenállni a kóros betegségeknek. A tantermekben hol a benlakók nappal tartózkodnak állandó légvonat van, mert az ablakok rosszak s egymással szembe vannak elhelyezve, az udvarra pedig nem kettős hanem egyes rozoga ajtók nyílnak.

Ilyen körülmények között — mélyen tisztelt közgyűlés — ne üldödjék meg azon senki, ha a testi nevelésre alig fordíthatunk gondot s a növendékek testi egészségének megőrzésére vonatkozó legelőször kívánalmaknak a legjobb akarat mellett sem tehetünk eleget.

A konviktusi helyiségek sem felelnek meg a kívánalmaknak, annyira szűkek, celszerűtlenekek, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter által elrendelt főziskolát sem nyithatjuk meg, mert a szükséges takaréktűzhelyet nincs hova elhelyezni.

Tanszertárakról, ifjúsági és tanári könyvtárakról, munka, rajz, ének, zene és tornatermekről mint nem létezésekről nem is beszélhetünk. Az állam négy zongorát és egy harmoniumot engedélyezett az intézet számára, de nem tudják azokat hova tenni, az egyik az igazgatói irodában, a másik a tanári szobában, a többi pedig a szűk tantermekben van eldugva. A természetrajzi, természettani, vegytani, földrajzi, történelmi stb. tanszerek egy szűk szobában vannak összezúfolva s így csak időt rabló fáradsággal lehet hozzájuk férkőzni.

Íme, csak főbb vonásokban mutattam be a sepsiszentgyörgyi állami tanítónőképző mi tarthatatlan, siralmas helyzetét s hogy mégis eredményesen munkálkodunk, ez öndícséret nélkül legyen mondván, a tanári kar fáradhatatlan buzgalmának, hivatását mélyen átérző lelkesedésének s a növendékek végtelen szorgalmának köszönhető.

Mélyen tisztelt Közgyűlés! Ha nem arról volna szó, hogy a sepsiszentgyörgyi áll. tanítónőképző intézet minden évben egy sereg székelő leánynak ad tanítónői oklevele révén tisztességes, biztos megélhetést, hanem csak arról, hogy felsőbb nevelésben részesültek s így mint székely családnyak érvényesíthetik szerzett tudásukat, eléggé indokoltá teszi, hogy a székelő nevelés ügyét elsőrendű székelőkérdésnek tekintsük.

Azért tisztelettel indítványozom, mondja ki a Székely Társaságok Szövetségének közgyűlése.

1. Megkéri a vallás- és közoktatásügyi Miniszter urat, hogy a sepsiszentgyörgyi áll. elemi tanítónőképző intézet felépítésére vonatkozó költségek az 1906. évi költségvetésbe felvételessenek s az építkezés haladéktalanul megkezdéssék annál is inkább, mert a háziipar-egyesülettel kötött lakásbér szerződés 3 év múlva lejár.

2. Megkéri a Miniszter urat, hogy az épület-

tervek egy készíttessenek, hogy minden vidéki növendék bennlakó lehessen.

3. Felkéri Háromszékvármegye és Sepsiszentgyörgy rendezett tanácsa város hatóságát, hogy a tanítónőképző intézet céljainak megfelelő telek a kellő időben rendelkezésre álljon.

* * *

Eddig a javaslat.

A Székely tanítónőképző szármalmas állapota annyira megdöbbentette a közgyűlést, hogy határozatilag kimondta, hogy soron kívül látja el ezt az ügyet és mindent elkövet arra, hogy a tanítónőképző alkalmas helyiségbe költözzék át, illetve sürgősen követeli, hogy az állam az intézet szükséges helyiségeit haladéktalanul felépítse.

NAPI HIREK.

— **Véglegesítés.** A vallás- és közoktatásügyi magyar királyi miniszter a kézdivásárhelyi államilag segélyezett iparos tanonkskolának működő M. Székely János igazgató-tanítót, Kiss Karoly polg. isk. tanárt, Szabó Géza, Rakosi József, Szabó József tanítókat, Bíró Sándor és Vajna Károly rajztanítókat ezen állásaikban véglegesítette.

— **Honvédek hazatérése.** A brassói 24-ik honvéd gyalogezred legénysége, melynek harmadik zászlóalja Kézdivásárhelyen állomásozik, jövő esztőtörtön érkezik haza a nagygyakorlatokról, Kéhalom vidékéről, Kézdivásárhelyre.

— **Kossuth Lajos születés napjának** évfordulója alkalmából a kézdivásárhelyi „Kossuth Lajos-Asztaltársaság” jövő kedden szeptember 19-én este 8 órakor a Vigadóban műsoros ünnepi estélyt rendez. Az Asztaltársaság aug. 22-én este Dr. Balogh Vendel elnök vezetésével tartott választmányi ülésében tette meg az erre való előkészületeket, a melyekből ítélve az emlékünnepe méltó lesz hazánk nagy fiának emlékéhez. A műsort legközelebbi számunkban közölni fogjuk. Most csak felhívjuk rá városunk hazafias közönségének figyelmét.

— **Egyháztanács ülés.** A kézdivásárhelyi róm. kath. hitközség egyháztanácsa kedden délután 4 órakor a főgimnázium helyiségében Balázs Ferenc főesperes vezetésével népes egyháztanácsot tartott. Az egyháztanács a főesperes előterjesztésére első sorban nagy örömeinek adott kifejezést a fölött, hogy gróf Majláth Gusztáv Károly püspököt királyi Ő Felsége a valóságos belső titkos tanácsosi ranggal tüntette ki s ezen örömtől jegyzőkönyvében azon óhajjal határozta megörökíteni, hogy az Ur kegyelme sokáig tartsa meg a lánglelkű főpásztort az erdélyi egyházmegye élén a hitélet fejlesztésére s a hívek boldogítása érdekében. Majd Somogyi Gusztáv új plebánost üdvözölt röviden, de szép szavakban a rokonszemes főesperes Isien áldását kérve itteni működésére. A jó kívánatokat Somogyi plebános meleg őrzésteljes szavakban köszönte meg. Ezek után igen fontos keblű ügyet tárgyalt le a főesperes tapintatos vezetésével az egyháztanács ülés, a melyben résztvettek Dr. Balogh Vendel gondnok, Asbóth Viktor, Baresa Miklós, Hassák Vidor, Bíró Lajos, Vajna Károly, Dávid Antal, Molnár Ferenc, Wertán István, id. Zsigmond György, Biblizer Vince, Fekete Márton és Tuzson Pál egyháztanácsosok.

— **Jubileum** Bodola Sándornak a sepsiszentgyörgyi állami polgári fiúiskola jeles képzettségű, derék tanárának tiszteletére, azon alkalmából, hogy áldásos munkásságának 25-ik évét betöltötte, a sepsiszentgyörgyi tanügybarátok, tanárok és tanítók kedves óvációt rendeztek. Mult szombaton este kedélyes közgyűlésre gyűltek össze a Tanközpont kerthelyiségben mintegy ötvenen, akiknek részvételével első sorban Csánki Gyula vármegyének derék tanfelügyelője üdvözölte szép szavakban Bodolát, elismerését fejezve ki lelkes, pontos és sikerekben dus negyedszázados munkássága iránt. A kir. tanfelügyelő elismerő beszédét számos felköszöntő követte, melyek mindenike egy-egy szép jellemvonását méltatta a jubilánsnak, aki a vármegyei tanítótestületnek is egyik kiváló dísz, az ottani társadalomnak pedig lelkes buzgalma, áldozatkész munkása negyedszázad óta. A gratulálókhoz mi is őszinte szívvel csatlakozunk.

— **Tanulmányi kirándulás.** A sepsiszentgyörgyi tanítónőképző intézet tanárkara növendékeivel f. hó 16-án nagyobb tanulmányutra indul, melynek iránya Brassó felől Arad, Temesvár, Balgrád,

Adakaleh szigete, Vaskapu, Orsova, Mehádia—Herkulesfürdő, Lugos, Nagyszeben s Szászvárosra utazva. A kirándulás 7 napig fog tartani.

— **Házassági jubileum.** Futásfalvi Hamar Balint nyugalmazott tanító és felesége Bardocz Terézia mult vasárnap szeptember 10-én ünnepelték meg Kézdivásárhelyen, szűk családi körben, boldog házasságuknak 40-ik évfordulóját. A tisztességben, becsületben megőregedett derék házaspárra Sipos Károly szentkatolnai plebános kívánt áldást s kivüle még számosan köszöntötték föl őket, boldogságot, szerencsét, életet ohajta számukra. A jó kívánatokhoz mi is csatlakozunk.

— **Óriási hőség** uralkodik Kézdivásárhelyen és vidékén. Szeptember 13-án délelőtt napfényen 45° Celsius mutatót a hőmérő.

— **Fogyasztási szövetkezet Kézdivásárhelyen.** A következő értesítést vettük: A megalakítandó hus- és falogyasztási szövetkezet előkészítő bizottsága ifj. Jakab István takarékpénztári vezérigazgató elnöksége alatt t. hó 10-én gyűlést tartott és elhatározta, hogy az üzletrészek előjegyzése végett aláírási ivatek boesát ki. Olyan aláírási, illetőleg előjegyzési ivatek ifj. Jakab István takarékpénztári vezérigazgatójánál, Paszthy Tibor, Ungur Péter, Bayer Kálmán törvényeséki bírónál és Baló Ödön albirónál, Nemes Emánuel foghazfelügyelőnél, Zajzon Sándor polg. isk. tanárnál, Eperjesi Albert adótisztárnál, Dr. David János orvosnál és Janosó Géza irodavezetőnél vannak, kiknél előjegyezni lehet. Egy üzletrész 20 (husz) korona, mely legkésőbb 5 hó alatt, 4 koronás havi részletekben is befizethető.

— **Előpatak-fürdő záró közgyűlése** e hó 8-án tartott meg Székely György főispán elnöksége alatt. Az ez alkalommal megtartott tisztújítás alkalmával megválasztották Székely György főispán elnököt; imecsfalvi Imecs Ernő fürdőigazgatóvá; a fürdő orvosi állást Dr. Kelen József tölti be. A közgyűlésen Imecs igazgató ajánlatára a fürdő jövő fejlesztése érdekében nagyfontosságú intézmények létesítését határozta el. Megteremtik a vízvezetékot és csatornázást s ezzel megszüntetik az évek óta oly sok panaszra okot adott vízmizériákat. Elhatározták egy modern igényeknek megfelelő gyógyterem létesítését, mely e főleg az elő és utó időben oly égető szükség volt. Újja alakítják a meleg fürdőházat számos egyéb intézkedések és újítások révén az új vezetőség mindent elkövet arra nézve, hogy ezen újabb piratlan lendületnek indulat fürdőn a gyógyközség jogos igényei kielégítést találjanak.

— **Székelyfiúk elhelyezése.** A székelő fiúknak magán ipari műhelyekbe és kereskedésekbe tanonkskul való felvételét szeptember hó folyamán fogják megejteni. Elhelyezésre igényt tarthatnak 13 évet betöltött és legalább 4 elemi osztályt végzett egészséges fiúk. A felvételen a fiúk szülőikkel vagy jármijukkal jelenjenek meg. A felvétel Maros-Vásárhelyt a vármegyeházánál szeptember 21-én d. e. 9 órakor, Székelyudvarhelyt szeptember 23-án a vármegyeházánál d. e. 9 órakor, Csíkszeredában a vármegyeházánál szeptember 25-én d. e. 9 órakor, Gyergyószentmiklóson szeptember 27-én d. e. 9 órakor a járási főszolgabírósnál és Sepsiszentgyörgyön a vármegyeházánál szeptember 29-én d. e. 9 órakor lesz. A kik okmányait előre nem küldötték be, azok vigyék magukkal koresztlevelüket és iskolai bizonyítványukat.

— **A honvédség ellenőrzési szemléjére** vonatkozólag tettük a következő értesítést. „Közhirre teszem, hogy a Nagyméltóságú m. kir. Honvédelmi Miniszter Urak folyó év augusztus hó 30-án kelt 7682/905. Eluk. számú magas rendelete értelmében a magyar királyi honvédek szokott ellenőrzési szemléje, valamint a katonailag kiképzett népfelkelők időszakai jelentkezése a folyó évben nem fog megtartani. A tiszti jelentkezések azonban az eddigi módon ez évben is teljesíthetők. Kézdivásárhelyen, 1906. szeptember hó 7-án. Boda Gergely, h. rendőrkapitány.”

— **A herkules-sör.** Bizonyára t. olvasóinknak is feltűnt már, hogy e különlegességet nagy költséggel és nagy reklámmal vezeti be a Herkules Söröző (Budapest, Bethlen tér 3.). Értesülésünk szerint a Herkules sört nem lesz nehéz bevezetni, mert az oly kitűnő maláta tápsör különlegesség, hogy minden intelligens családnál állandóan használják, t. i. nemesak kitűnő ízű asztali ital, hanem páratlan étvágyfokozó, idegesség, álmatlanság és vérszegénység ellen pedig tanárok és orvosok is ajánlják.

HIRDETÉSEK.

Szám: 1350—905.

Hirdetmény.

Alírott községi képviselő testületek 1905. évi szeptember 2-án hozott 40. p. a. határozata alapján Márkosfalva község részére a községi előviz csatorna gátjának felépítésére ezzel pályázatot hirdet. Kemény fából tervezett gát költség terve 4794 kor. 62 fill. Puhafá-

ból tervezett gáté pedig 3257 korona 81 fillér. A vonatkozó költségvetés előmeret és részlet tervek alólírt körjegyzőnél megtekinthetők.

Írásbeli ajánlatok f. hó 22-én d. u. 6 óráig elfogadtnak.

Az árlejtési verseny tárgyalás f. hó 23-án d. u. 2 órakor Márkosfalva község házában tartatik meg.

Martonfalván, 1905. szeptember 4.

Veres Péter,
k. jegyző.

(96. 2—2.)

Szabó Gyula nyug. adótárnoknál **ez év szeptember 1-től** több évre

SZÁNTÓ FÖLDEK

vannak kiadók.

Értekezhetni a tulajdonossal.

(97. 2—3.)

A vasut-utcában

egy új lakás

2 szoba, kamara, kut és udvarral kiadó

Bővebbet a kiadóhivatal.

(95. 3—3)

A **torjai határon 25 hold**

első osztályu szántó

több évre felébe megmunkálásra kiadó

Felvilágosítást ad e lap kiadóhivatala.

(98. 2—3.)

A mai modern kornak teljesen megfelelő könyvnyomda.

A „SZÉKELYFÖLD” politikai hírlap kiadóhivatala.

IFJ. JANCsó MÓZES

gőzerőre berendezett könyvnyomdája, könyvkötészete, papír-, írószerszám- és könyvkereskedése

KÉZDIVÁSÁRHELYT

a „Jancsó”-féle gyógytár mellett.

Legelőcsőbb bevasárlási forrás
Olcsó! Szép! Tartós! Meglepő!

DIVÁNY- és GARNITURÁKBÓL

Ifj. Jancsó Mózes

kárpitos és díszítő műhelyében
Kézdivásárhelyt.

Készítetek saját felügyeletem alatt:
új ebédlő- és heverő-diványokat, garnitúrákat, matracokat, foteleket, diványpárnákat, stb. szóval minden e szakba vágó munkákat, ngyszintén bármilyen rongálódott diványok, fotelek, stb. újratömését vagy behuzását olcsó és jutányos árak mellett teljesen újjá alkittatok át.

Gyorsan, izléssel és a legelőcsőbb árban készít el minden a könyvnyomdai szakmába vágó munkákat, u. m.: irodalmi műveket, tudományos és irodalmi folyóiratokat, tankönyveket, heti és havi lapokat, kereskedők és iparosok részére számlákat, gyászjelentéseket, körleveket, üzleti könyveket, névjegyeket, meghívókat, falragaszokat, stb. stb.

Butorraktáromban

mindig készletben tartok: ebédlő és szalon berendezéseket, ruha-, mosdó-, éjjeli- és éjszakai szekrényeket márvánnyal és anélkül, garnitúrákat, sodrony betéteket, ágyakat, matracokat, hajlított és préselt ülelő székeket, függönytartókat, gyermekkoosikat, stb. stb., melyeket szintén felügyeletem alatt — kitűnő száraz anyagból — saját asztalos, esztergályos és faragó műhelyemben készíttetek, s azoknak úgy jószágáért mint tartósságáért teljes felelősséget vállallok.

Könyvkötészetemben

minden fajta könyvek bekötését nagyon jutányos áron eszközölöm s azokat kívánatra ellátatom ércsarkokkal, miáltal azok tiszszerte tartósabbakká válnak.

Nyomatvány raktáromban

minden szükségeltető közügyi, közigazgatási, egyházi és ügyvédi nyomtatványok finom papíron nyomva, állandóan nagy raktáron vannak.

Hirdetések olcsó áron felvételnek e lap kiadóhivatalában.

Nyomatott Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában Kézdivásárhelyt.